

บทที่ 8

การเปรียบเทียบกลวิธีตอบรับการขอโทษในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย

ในบทนี้ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบต่างกลวิธีตอบรับการขอโทษในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย โดยจะเปรียบเทียบลักษณะของกลวิธีต่างๆ และความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษกับปัจจัยทางสังคม

จากการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทย โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามแบบเต็มบทสนทนาซึ่งเป็นสถานการณ์สมมติ 18 สถานการณ์ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 307 ฉบับ จากนั้นนำคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามมาพิจารณาพบจำนวนข้อความดังตารางที่ 8.1

ตารางที่ 8.1 จำนวนแบบสอบถามและจำนวนข้อความที่ได้จากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม	จำนวนข้อความที่ควรได้	จำนวนข้อความที่ได้จากแบบสอบถาม	
			จำนวนข้อความ	ค่าร้อยละ
กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น	149 ฉบับ	2,682	2,521	94.0
กลุ่มตัวอย่างชาวไทย	158 ฉบับ	2,844	2,195	77.1

จากตารางจะเห็นว่า จำนวนข้อความที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นมีจำนวนมากกว่าจำนวนข้อความที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างชาวไทยคิดเป็นร้อยละ 94.0 ต่อ 77.1 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างชาวไทยบางคนไม่ตอบแบบสอบถาม หรือไม่ใช้ภาษาพูดในการตอบแต่จะตอบโดยการอธิบายความรู้สึกของตนออกมาแทน ผู้วิจัยจึงไม่นำข้อความเหล่านั้นมาพิจารณาเนื่องจากไม่สามารถวิเคราะห์ได้ว่าผู้ตอบต้องการใช้กลวิธีใดในการตอบรับการขอโทษ

นอกจากนี้เมื่อนำข้อความที่ได้จากทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างมาพิจารณาแบ่งเป็นข้อความย่อยด้วยเกณฑ์ทางความหมายและเกณฑ์ทางภาษาแล้ว ได้จำนวนข้อความย่อยดังตารางที่ 2

ตารางที่ 8.2 จำนวนข้อความและข้อความย่อยที่ได้จากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม	จำนวนข้อความที่ได้จากแบบสอบถาม	จำนวนข้อความย่อยที่ได้จากแบบสอบถาม	
			จำนวนข้อความย่อย	คิดเป็นอัตราส่วน
กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น	149 ฉบับ	2,521	2,942	1:1.2
กลุ่มตัวอย่างชาวไทย	158 ฉบับ	2,195	2,469	1:1.1

จากตารางแสดงให้เห็นว่าทั้งชาวญี่ปุ่นและชาวไทยมีจำนวนข้อความย่อในจำนวนใกล้เคียงกันคิดเป็นอัตราส่วน 1 ต่อ 1.2 และ 1 ต่อ 1.1

หลังจากการแบ่งข้อความออกเป็นข้อความย่อด้วยเกณฑ์ที่กล่าวมา ได้ข้อความและข้อความย่อดังจำนวนต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง	ชาวญี่ปุ่น	ชาวไทย
จำนวนข้อความที่ได้ทั้งหมด	2,521	2,195
ข้อความที่ประกอบด้วย 1 ข้อความย่อ	2,169	1,934
ข้อความที่ประกอบด้วย 2 ข้อความย่อ	319	252
ข้อความที่ประกอบด้วย 3 ข้อความย่อ	38	5
ข้อความที่ประกอบด้วย 4 ข้อความย่อ	4	4
ข้อความที่ประกอบด้วย 5 ข้อความย่อ	1	0

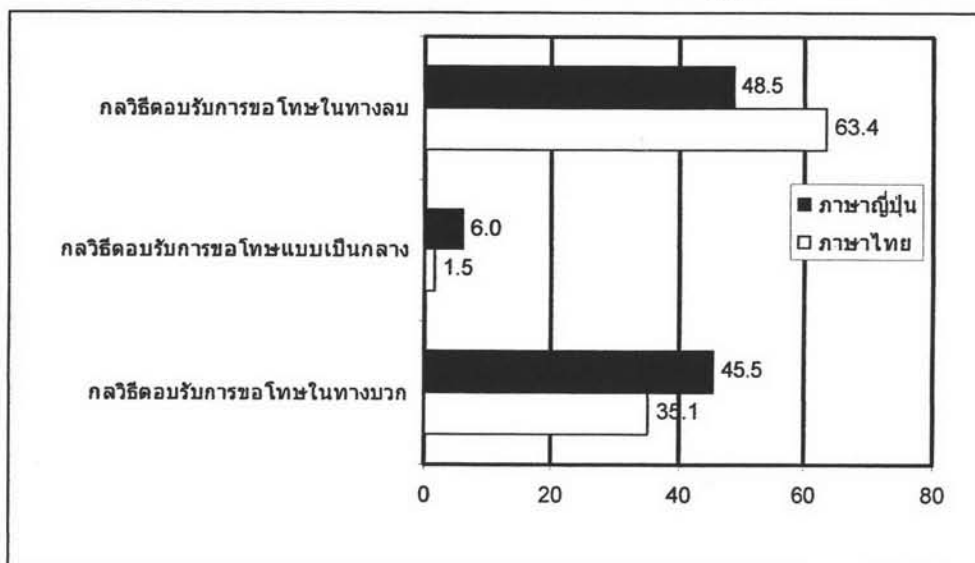
ในงานวิจัยนี้ต้องการศึกษาพฤติกรรมการขอโทษในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย ว่ามีพฤติกรรมการขอโทษโดยใช้แนวคิดเรื่อง “หน้า” ของบราวน์และเลวินสัน และเจตนาหรือจุดมุ่งหมายของการสื่อสาร เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ นอกจากนี้ ยังต้องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคม 3 ประการ ได้แก่ น้ำหนักความผิดของสถานการณ์, สถานภาพของผู้ฟัง และความสนิทสนมระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง โดยในลำดับแรก ผู้วิจัยจะทำการเปรียบเทียบในส่วนของพฤติกรรมการขอโทษที่พบจากกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยก่อน

จากข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยจำนวน 307 คน ผู้วิจัยพบการใช้พฤติกรรมการขอโทษ 16 พฤติกรรม สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท โดยใช้แนวความคิดเรื่อง “หน้า” ของบราวน์และเลวินสัน และเจตนาหรือจุดมุ่งหมายของผู้พูดที่ต้องการสื่อออกมาเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ ได้แก่ พฤติกรรมขอโทษในทางบวก พฤติกรรมขอโทษแบบเป็นกลาง และพฤติกรรมการขอโทษในทางลบ โดยแต่ละกรรมวิธีมีจำนวนการเลือกใช้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8.3 จำนวนพฤติกรรมการขอโทษในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย

พฤติกรรมการขอโทษ	ภาษาญี่ปุ่น		ภาษาไทย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พฤติกรรมการขอโทษในทางบวก	1,338	45.5	866	35.1
พฤติกรรมการขอโทษแบบเป็นกลาง	177	6.0	37	1.5
พฤติกรรมการขอโทษในทางลบ	1,427	48.5	1,566	63.4

แผนภูมิ 8.1 จำนวนกลวิธีตอบรับการขอโทษในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย

จากตารางที่ 8.3 กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางลบและบวกในจำนวนใกล้เคียงกัน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางลบมากที่สุด และมากกว่าจำนวนการใช้ของกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น รองลงมาคือ กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางบวกซึ่งมีจำนวนการใช้น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น ส่วนกลวิธีตอบรับการขอโทษแบบเป็นกลางที่ทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้น้อยที่สุดนั้น กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีประเภทนี้มากกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไทย

ในลำดับต่อไปผู้วิจัยจะทำการเปรียบเทียบต่างกลวิธีตอบรับการขอโทษในทางบวกแต่ละกลวิธีดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบกลวิธีตอบรับการขอโทษในทางบวก

กลวิธีการตอบรับการขอโทษในทางบวกหรือกลวิธีตอบรับแบบรักษาหน้า เป็นกลวิธีที่ผู้พูดแสดงการยอมรับการขอโทษซึ่งอาจแสดงออกอย่างตรงไปตรงมาหรือแสดงออกโดยอ้อมก็ได้ โดยมีเจตนารักษาน้ำหน้าของผู้ขอโทษที่ได้เสียไปเมื่อกระทำการขอโทษ กลวิธีการตอบรับการขอโทษในทางบวก หรือกลวิธีการตอบรับการขอโทษแบบรักษาหน้าผู้ฟัง แบ่งออกเป็น 7 กลวิธี โดยในภาษาญี่ปุ่นพบทุกกลวิธี แต่ในภาษาไทยไม่พบกลวิธีที่ 5 การเอ่ยขอโทษกลับ และกลวิธีที่ 7 การกล่าวโทษสิ่งอื่น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 8.4 จำนวนกลวิธีตอบรับการขอโทษในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยจำแนกรายกลวิธี

กลวิธี	ภาษาญี่ปุ่น		ภาษาไทย	
	จำนวนข้อความย่อยที่ปรากฏ	อันดับที่มีการเลือกใช้สูงสุด	จำนวนข้อความย่อยที่ปรากฏ	อันดับที่มีการเลือกใช้สูงสุด
กลวิธีที่ 1 การกล่าวแสดงการไม่ถือโทษ	625 (46.7%)	1	759 (87.6%)	1
กลวิธีที่ 2 การพูดปลอบใจ	368 (27.5%)	2	67 (7.7%)	2
กลวิธีที่ 3 การไต่ถามด้วยความห่วงใย	272 (20.3%)	3	17 (2.0%)	3
กลวิธีที่ 4 การหยอกกล้อ	16 (1.2%)	6	18 (2.1%)	4
กลวิธีที่ 5 การขอโทษกลับ	29 (2.2%)	4	-	
กลวิธีที่ 6 การเสนอแก้ไขปัญหาหรือมีส่วนร่วมร่วมรับผิดชอบ	26 (1.9%)	5	5 (0.6%)	5
กลวิธีที่ 7 การกล่าวโทษสิ่งอื่น	2 (0.1%)	7	-	
รวม	1,338 (100.0%)		866 (100.0%)	

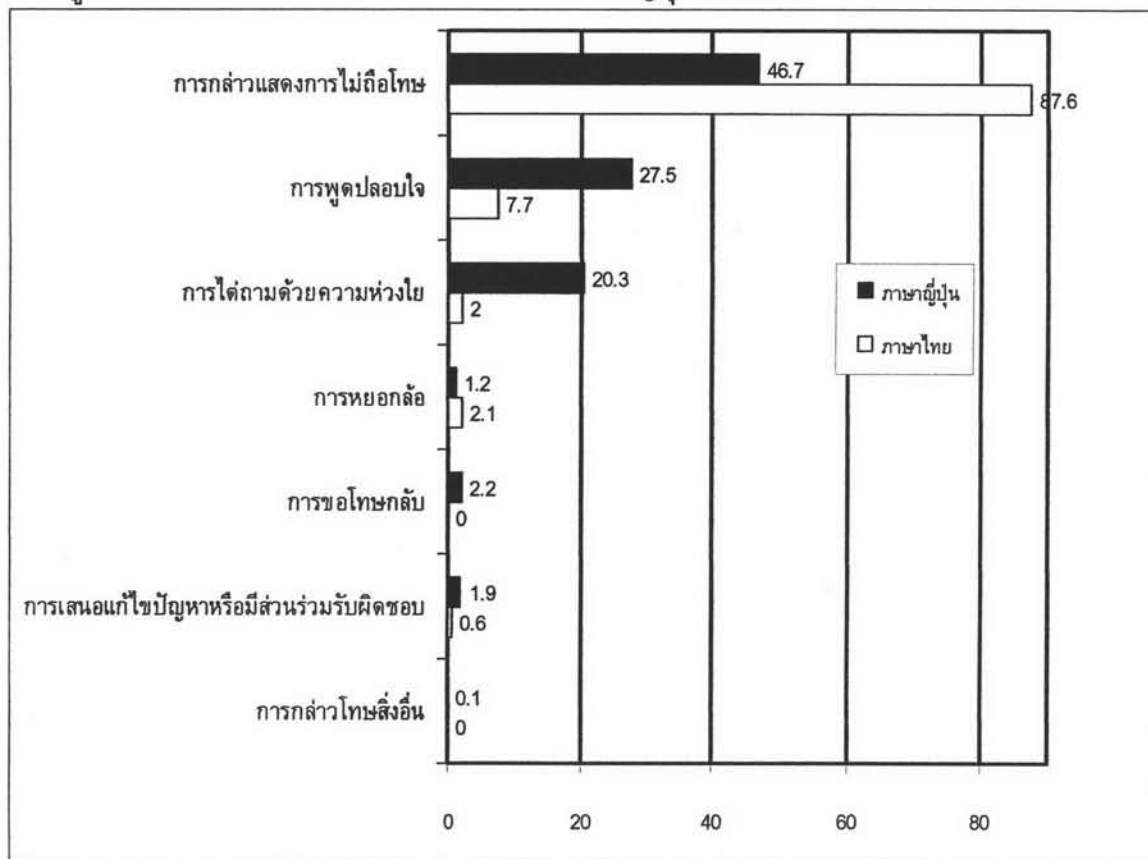
คำชี้แจง - หมายถึง ไม่พบกลวิธีดังกล่าว

ตัวเลขที่ทำตัวหนา หมายถึง จำนวนกลวิธีที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรก

จากตารางที่ 8.4 พบกลวิธีตอบรับการขอโทษในทางบวกทั้งสิ้น 7 กลวิธี ในภาษาไทย ไม่พบกลวิธีที่ 5 การขอโทษกลับและกลวิธีที่ 7 การกล่าวโทษสิ่งอื่น กลุ่มตัวอย่างชาวไทยและญี่ปุ่นต่างเลือกใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษสูงสุด 3 อันดับแรกเหมือนกัน คือ การแสดงการไม่ถือโทษมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 การพูดปลอบใจเป็นอันดับที่ 2 และการไต่ถามด้วยความห่วงใยเป็นอันดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้การขอโทษกลับมากเป็นอันดับที่ 4 แต่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยไม่มีการเลือกใช้กลวิธีนี้เลยและเลือกใช้การหยอกกล้อมากเป็นอันดับที่ 4 ส่วนกลวิธีที่มีการเลือกใช้มากที่สุดเป็นอันดับที่ 5 ทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างต่างเลือกใช้การเสนอแก้ไขปัญหาหรือมีส่วนร่วมรับผิดชอบเหมือนกัน

เพื่อให้เห็นความแตกต่างของกลวิธีตอบรับการขอโทษในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลด้วยแผนภูมิ ดังนี้

แผนภูมิ 8.2 จำนวนกลวิธีตอบรับการขอโทษในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยจำแนกรายกลวิธี

จากแผนภูมิที่ 8.2 แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและไทยต่างเลือกใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษมากที่สุด 3 อันดับแรกเหมือนกัน กล่าวคือ การแสดงการไม่ถือโทษมากที่สุด รองลงมาคือการพูดปลอบใจและการไต่ถามด้วยความห่วงใยตามลำดับ แต่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้กลวิธีการแสดงการไม่ถือโทษและการหยอกล้อมากกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้การพูดปลอบใจ การไต่ถามด้วยความห่วงใย และการเสนอแก้ไขปัญหาหรือมีส่วนร่วมรับผิดชอบมากกว่า

ลำดับต่อไปผู้วิจัยจะทำการเปรียบเทียบลักษณะและจำนวนการใช้กลวิธีย่อยของกลวิธีตอบรับการขอโทษในทางบวก ดังต่อไปนี้

1.1 การกล่าวแสดงการไม่ถือโทษ

จากข้อมูล กลวิธีนี้เป็นกลวิธีที่ปรากฏมากที่สุดจากทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้มากกว่าคิดเป็นร้อยละ 87.6 ซึ่งมากกว่าการเลือกใช้ของกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นซึ่งคิดเป็นร้อยละ 46.7 และพบว่าในภาษาญี่ปุ่นมีคำหรือสำนวนที่ใช้ตอบรับการขอโทษที่แสดงความหมายว่าไม่ถือโทษมากกว่าในภาษาไทย ดังตารางที่ 8.5

ตารางที่ 8.5 คำตอบรับการขอโทษในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย

กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มคำตอบรับ
ชาวญี่ปุ่น	กลุ่ม 大丈夫だ เช่น 大丈夫です、大丈夫だよ、大丈夫
	กลุ่ม 平気だ เช่น 平気だよ、平気です
	กลุ่ม かまわない เช่น かまいませんよ、かわまないよ
	กลุ่ม よい เช่น いいよ、いいですよ、ええよ
	กลุ่ม いいえ เช่น いいえ、いえ、うん
	กลุ่มอื่นๆ ได้แก่ OK、余裕だ、問題ない
ชาวไทย	กลุ่ม ไม่เป็นไร เช่น ไม่เป็นไรหรอก, ไม่เป็นไรค่ะ, ไม่เป็นไรครับ
	กลุ่ม ช่างมันแหละ เช่น ช่างมันเหอะ, ช่างเถอะ
	กลุ่ม อ้อ, เออ, ค่ะ, ครับ เช่น อ้อ, อืม, ค่า

จากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นพบว่า ในภาษาญี่ปุ่นปรากฏกลุ่มคำตอบรับ 6 กลุ่ม คือ กลุ่ม「大丈夫だ」, กลุ่ม「平気だ」, กลุ่ม「かまわない」, กลุ่ม「よい」, กลุ่ม「いいえ」 และกลุ่มอื่นๆได้แก่「OK」,「余裕だ」,「問題ない」 ในขณะที่ภาษาไทยปรากฏคำตอบรับการขอโทษเพียง 3 คือ กลุ่ม “ไม่เป็นไร” , กลุ่ม “ช่างมันเหอะ” และกลุ่ม “อ้อ” , “เออ” , “ค่ะ” , “ครับ”

ในส่วนของลักษณะกลวิธีและวิธีใช้ ปรากฏว่าทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างต่างเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดียวมากที่สุด และหากมีการใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นมักใช้นำหน้ากลวิธีอื่น และมีการใช้ซ้ำเพื่อเป็นการเน้นย้ำความหมายโดยพบทั้งการใช้คำตอบรับในกลุ่มเดียวกันและต่างกลุ่มกัน ในภาษาญี่ปุ่นมีการใช้คำวิเศษณ์เช่น「全然」,「別に」 ร่วมกับกลวิธีนี้เพื่อเสริมความหมายด้วย

ในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 มีแนวโน้มที่จะใช้กลวิธีนี้ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิคน้อย และใช้กลวิธีนี้มากที่สุดเมื่อผู้ฟังมีสถานภาพสูงกว่าเหมือนกัน แต่กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นมีแนวโน้มใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยใช้กลวิธีนี้มากที่สุดกับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและไม่มีความสัมพันธ์สนมมากที่สุด

1.2 การพูดปลอบใจ

จากข้อมูล กลวิธีนี้เป็นกลวิธีที่ปรากฏมากที่สุดเป็นอันดับที่ 2 จากทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่าง แต่กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้มากกว่าคิดเป็นร้อยละ 27.5 ซึ่งมากกว่าการเลือกใช้ของกลุ่มตัวอย่างชาวไทยที่คิดเป็นร้อยละ 7.7 ในภาษาญี่ปุ่นกลุ่มตัวอย่างนิยมใช้สำนวนที่แสดงความหมายปลอบใจผู้ฟังที่ค่อนข้างตายตัว เช่น 「気にしないで」「しょうがないです」 ในขณะที่ในภาษาไทยกลุ่มตัวอย่างใช้สำนวนหรือรูปประโยคที่หลากหลายกว่า

ในส่วนของคุณลักษณะกลวิธีและวิธีใช้ ทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างต่างเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดียวมากที่สุดเหมือนกัน และในกรณีที่ปรากฏร่วมกับกลวิธีอื่นมักปรากฏนำหน้ากลวิธีอื่นมากกว่าตามหลัง และแม้ว่าจะพบการใช้กลวิธีนี้ตามด้วยเหตุผลประกอบจำนวนหนึ่ง เช่น

ตัวอย่างที่ 1 รุ่นพี่ที่สนิทกันมาขอยืมชุดสูทราคาแพงของคุณเพื่อใส่ไปในงานแต่งงาน
ของคนรู้จัก แต่รุ่นพี่ทำชุดสูทของคุณใหม่เป็นรูขนาดใหญ่

“ช่วยไม่ได้ มันใหม่ไปแล้วนี่ครับ” (TH035)

「気にしないでください。あまり着ない服でしたから。」

“อย่ากังวลไปเลยครับ/ค่ะ ยังไงก็เป็นเสื้อที่ผม/หนูไม่ค่อยได้ใส่อยู่แล้ว”

(JP097)

แต่ทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างนิยมใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดียวมากกว่า

ในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 มีแนวโน้มเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดปานกลาง โดยใช้กลวิธีนี้มากที่สุดเมื่อผู้ฟังมีสถานภาพเท่ากัน และสูงกว่าเหมือนกัน แต่กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นจะใช้กับผู้ฟังที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยจะใช้กับผู้ฟังที่มีความสนิทสนมมากกว่า

1.3 การโต้ถามด้วยความห่วงใย

จากข้อมูล กลวิธีนี้เป็นกลวิธีที่ปรากฏมากที่สุดเป็นอันดับ 3 ของทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้คิดเป็นร้อยละ 20.3 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไทยที่คิดเป็นร้อยละ 2.0

ลักษณะกลวิธีและวิธีการใช้นั้น ในภาษาญี่ปุ่น กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มเลือกใช้เป็นกลวิธีเดียวมากกว่าจะใช้ร่วมกับกลวิธีอื่น กรณีที่ปรากฏร่วมกับกลวิธีอื่นมักปรากฏตามหลัง ส่วนใน

ภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดียวและใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นในจำนวนใกล้เคียงกัน

ในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างทั้งสองต่างเลือกใช้กลวิธีนี้ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิคน้อยเท่านั้น โดยกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุด เมื่อผู้ฟังมีสถานภาพเท่ากันและต่ำกว่าทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน กลุ่มตัวอย่างชาวไทยใช้กลวิธีนี้มากที่สุดเมื่อผู้ฟังมีสถานภาพเท่ากันและมีความสนิทสนมกับผู้พูดมากกว่า จากข้อมูลกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและไม่มีสนิทสนม ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยไม่เลือกใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังดังกล่าว

1.4 การหยอกล้อ

จากข้อมูล กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้คิดเป็นร้อยละ 1.2 ซึ่งใกล้เคียงกับการใช้ของกลุ่มตัวอย่างชาวไทยที่คิดเป็นร้อยละ 2.1

ในส่วนของลักษณะกลวิธีและวิธีการใช้นั้น ในภาษาญี่ปุ่น กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดียวและอยู่ในจำนวนใกล้เคียงกัน ขณะที่ในภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้เป็นกลวิธีเดียวมากกว่า และในกรณีที่ปรากฏร่วมกับกลวิธีอื่น ทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างต่างก็เลือกใช้กลวิธีนี้นำหน้าและตามหลังกลวิธีอื่นในจำนวนใกล้เคียงกัน

ในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างทั้งชาวญี่ปุ่นและชาวไทย เลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุด ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิคน้อย ผู้ฟังมีสถานภาพเท่ากันทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน

1.5 การขอโทษกลับ

จากข้อมูลไม่พบว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้วิธีนี้ กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้คิดเป็นร้อยละ 2.2

ในส่วนของลักษณะกลวิธีและวิธีการใช้นั้น กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดียวและอยู่ในจำนวนใกล้เคียงกัน ในกรณีที่ปรากฏร่วมกับกลวิธีอื่น จะใช้ตามหลังกลวิธีอื่นมากกว่า

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นจะใช้กลวิธีนี้ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิคน้อยเท่านั้น โดยจะใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและเท่ากันมากที่สุด โดยจะใช้กับผู้ฟังที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน

1.6 การเสนอแก้ไขปัญหาหรือมีส่วนร่วมรับผิดชอบ

จากข้อมูลกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้มากกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไทยคิดเป็นร้อยละ 2.2 ต่อ 0.6

ในส่วนของลักษณะกลวิธีและวิธีการใช้นั้น กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยต่างเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดียวและอยู่ในจำนวนใกล้เคียงกัน กรณีที่ปรากฏร่วมกับกลวิธีอื่นจะปรากฏตามหลังกลวิธีอื่นเกือบทั้งหมด โดยในภาษาญี่ปุ่นกลการเสนอแก้ไขปัญหาหรือมีส่วนร่วมรับผิดชอบจะปรากฏตามหลังกลวิธีตอบรับการขอโทษในได้ทุกกลวิธี ในขณะที่ภาษาไทยจะปรากฏตามหลังกลวิธีตอบรับการขอโทษในทางลบเท่านั้น เช่น

ตัวอย่างที่ 2 เพิ่งซื้อโทรศัพท์มือถือมาใหม่ และเพื่อนร่วมชั้นซึ่งนั่งอยู่ข้างๆคุณในห้องเรียนก็ขอยืมโทรศัพท์มือถือของคุณไปดูและทำตกลงบนพื้น

「うわあ～。どうしよう。携帯ショップ行ってみるわ。」

(ว้าย จะทำไงดีละ ลองไปร้านมือถือดูแล้วกัน) (JP082)

ตัวอย่างที่ 3 รุ่นพี่ที่สนิทกันได้มาขอยืมพจนานุกรมไทย-อังกฤษไป และสัญญาว่าจะนำมาคืนในวันพรุ่งนี้ แต่รุ่นพี่ลืมเอามาคืน

“พรุ่งนี้อย่าลืมนะคะ เดี๋ยววันนี้ขอยืมเพื่อนก่อนได้” (TH034)

กลุ่มตัวอย่างทั้งชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดพลาดปานกลาง โดยจะใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าเท่านั้น และจะใช้กับผู้ฟังที่ไม่มีความสนิทสนมมากกว่า ส่วนในภาษาไทยนั้นยังไม่สามารถสรุปแนวโน้มการใช้ได้เนื่องจากพบกลวิธีนี้ในจำนวนน้อย

1.7 การกล่าวโทษสิ่งอื่น

จากข้อมูลไม่พบว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้วิธีนี้ กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้คิดเป็นร้อยละ 0.1 หรือ 2 ข้อความย่อย โดยปรากฏเป็นกลวิธีเดียวทั้งหมด เนื่องจากพบเพียง 2 ข้อความย่อยจึงไม่สามารถวิเคราะห์แนวโน้มการใช้ได้

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปแนวโน้มการใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางบวกของแต่ละกลุ่มตัวอย่างได้ดังตารางที่ 8.6

ตารางที่ 8.6 สรุปการเลือกใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางบวกของกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น
และชาวไทยจำแนกรายกลวิธี

กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางบวก	กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น			กลุ่มตัวอย่างชาวไทย		
	น้ำหนักความผิด ของสถานการณ์	สถานภาพของผู้ฟัง	ความสัมพันธ์ ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง	น้ำหนักความผิด ของสถานการณ์	สถานภาพของผู้ฟัง	ความสัมพันธ์ ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง
กลวิธีที่ 1 การกล่าวแสดงว่าไม่ ถือโทษ	น้อย	สูงกว่า	ไม่สนิท	น้อย	สูงกว่า	ไม่สนิท
กลวิธีที่ 2 การพูดปลอบใจ	ปานกลาง	สูงกว่า=เท่ากัน	ไม่สนิท= สนิท	ปานกลาง	สูงกว่า=เท่ากัน	ไม่สนิท
กลวิธีที่ 3 การไต่ถามด้วยความ ห่วงใย	น้อย*	ต่ำกว่า=เท่ากัน	ไม่สนิท=สนิท	น้อย*	เท่ากัน	สนิท
กลวิธีที่ 4 การหยอกล้อ	น้อย	เท่ากัน	ไม่สนิท=สนิท	น้อย	เท่ากัน	ไม่สนิท=สนิท
กลวิธีที่ 5 การขอโทษกลับ	น้อย*	สูงกว่า/เท่ากัน	ไม่สนิท=สนิท	-	-	-
กลวิธีที่ 6 การเสนอแก้ไขปัญหา หรือมีส่วนร่วมรับผิดชอบ	ปานกลาง	สูงกว่า	ไม่สนิท	△	△	△
กลวิธีที่ 7 การกล่าวโทษสิ่งอื่น	△	△	△	-	-	-

คำชี้แจง △ หมายถึง จำนวนของกลวิธีที่พบมีจำนวนน้อยและไม่สามารถวิเคราะห์แนวโน้มการเลือกใช้ได้

* พบกลวิธีในสถานการณ์ดังกล่าวเท่านั้น - จากข้อมูลไม่พบกลวิธีดังกล่าว

= หมายถึง จำนวนของกลวิธีที่พบมีจำนวนใกล้เคียงกัน

ข้อความที่ทำตัวหนาหมายถึง การเลือกใช้กลวิธีการตอบรับการขอโทษในทางบวกในภาษาญี่ปุ่นและ
ภาษาไทยในสถานการณ์ที่แตกที่แตกต่างกัน

จากตารางที่ 8.6 กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยมีแนวโน้มเลือกใช้กลวิธีตอบรับ
การขอโทษในทางบวกคล้ายกัน ยกเว้นกลวิธีที่ 2 การพูดปลอบใจที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทย
เลือกใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและเท่ากันที่ไม่มีความสนิทสนมมากกว่า และกลวิธี
ที่ 3 การไต่ถามด้วยความห่วงใย ที่กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากัน
มากกว่า

การเปรียบเทียบภาพรวมการใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางบวกของกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทย

ในส่วนนี้เป็นการเปรียบเทียบภาพรวมของการเลือกใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางบวกของกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยในแต่ละสถานการณ์ กับผู้ฟังที่มีสถานภาพและความสนิทสนมต่างกัน เพื่อพิจารณาว่ากลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยนิยมเลือกใช้กลวิธีใดตอบรับการขอโทษ

ตารางที่ 8.7 ภาพรวมการใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางบวกของกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทย

สถานการณ์ความผิด			กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางบวกของกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น (จำนวนครั้งที่ปรากฏ(ร้อยละ))							กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางบวกของกลุ่มตัวอย่างชาวไทย (จำนวนครั้งที่ปรากฏ(ร้อยละ))						
			1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
น้อย	ไม่สนิท	ผู้พูด<ผู้ฟัง	(59.1)	(16.1)	(17.4)	(0.0)	(7.4)	(0.0)	(0.0)	(99.3)	(0.0)	(0.0)	(0.7)	(0.0)	(0.0)	(0.0)
	สนิท	ผู้พูด<ผู้ฟัง	(56.7)	(8.3)	(31.8)	(0.6)	(2.5)	(0.0)	(0.0)	(92.5)	(2.5)	(3.8)	(1.3)	(0.0)	(0.0)	(0.0)
	ไม่สนิท	ผู้พูด=ผู้ฟัง	(43.2)	(14.4)	(38.4)	(2.1)	(2.1)	(0.0)	(0.0)	(85.2)	(3.3)	(6.6)	(4.9)	(0.0)	(0.0)	(0.0)
	สนิท	ผู้พูด=ผู้ฟัง	(39.6)	(17.9)	(32.8)	(3.0)	(6.7)	(0.0)	(0.0)	(81.4)	(1.7)	(10.2)	(6.8)	(0.0)	(0.0)	(0.0)
	ไม่สนิท	ผู้พูด>ผู้ฟัง	(44.2)	(11.5)	(42.5)	(0.9)	(0.9)	(0.0)	(0.0)	(89.1)	(1.8)	(3.6)	(5.5)	(0.0)	(0.0)	(0.0)
	สนิท	ผู้พูด>ผู้ฟัง	(45.5)	(12.4)	(39.7)	(1.7)	(0.8)	(0.0)	(0.0)	(90.7)	(1.9)	(3.7)	(3.7)	(0.0)	(0.0)	(0.0)
ปานกลาง	ไม่สนิท	ผู้พูด<ผู้ฟัง	(44.6)	(36.1)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(19.3)	(0.0)	(86.4)	(12.3)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(1.2)	(0.0)
	สนิท	ผู้พูด<ผู้ฟัง	(50.0)	(44.1)	(0.0)	(1.5)	(0.0)	(4.4)	(0.0)	(75.8)	(15.2)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(9.1)	(0.0)
	ไม่สนิท	ผู้พูด=ผู้ฟัง	(43.2)	(56.8)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(69.8)	(30.2)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)
	สนิท	ผู้พูด=ผู้ฟัง	(53.3)	(43.3)	(0.0)	(3.3)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(75.0)	(17.9)	(0.0)	(7.1)	(0.0)	(0.0)	(0.0)
	ไม่สนิท	ผู้พูด>ผู้ฟัง	(58.3)	(41.7)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(85.2)	(14.8)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)
	สนิท	ผู้พูด>ผู้ฟัง	(45.5)	(54.5)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(86.2)	(10.3)	(0.0)	(3.4)	(0.0)	(0.0)	(0.0)
มาก	ไม่สนิท	ผู้พูด<ผู้ฟัง	(40.0)	(60.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(91.9)	(6.8)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(1.4)	(0.0)
	สนิท	ผู้พูด<ผู้ฟัง	(37.8)	(55.6)	(0.0)	(2.2)	(0.0)	(4.4)	(0.0)	(73.7)	(26.3)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)
	ไม่สนิท	ผู้พูด=ผู้ฟัง	(38.3)	(46.8)	(0.0)	(2.1)	(0.0)	(8.5)	(4.3)	(94.4)	(5.6)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)
	สนิท	ผู้พูด=ผู้ฟัง	(25.6)	(71.8)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(2.6)	(0.0)	(82.6)	(17.4)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)
	ไม่สนิท	ผู้พูด>ผู้ฟัง	(47.1)	(47.1)	(0.0)	(5.9)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(81.5)	(14.8)	(0.0)	(3.7)	(0.0)	(0.0)	(0.0)
	สนิท	ผู้พูด>ผู้ฟัง	(52.9)	(47.1)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(94.4)	(5.6)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)

คำชี้แจง 1.การกล่าวแสดงการไม่ถือโทษ 2.การพูดปลอบใจ 3.การไต่ถาม 4.การหยอกล้อ

5.การขอโทษกลับ 6.การเสนอแก้ไขปัญหาหรือมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ 7.การกล่าวโทษสิ่งอื่น

ตัวเลขที่ห้าตัวหนา หมายถึง คำร้อยละของกลวิธีตอบรับการขอโทษในทางบวกที่มากที่สุด

จากตารางจะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีที่ 1 การกล่าวแสดงการไม่ถือโทษมากที่สุดในทุกสถานการณ์ความผิด ซึ่งสนับสนุนข้อสรุปที่ ภาสพงศ์ (2545) ได้เสนอไว้ว่า กลวิธีการเอ่ยถ้อยคำเชิงไม่ถือโทษ เช่น “ไม่เป็นไร” หรือ “ช่างเถอะ” อาจเป็นสำนวนตายตัวใน

การสนทนา หรือ conversational routines ที่มีการใช้บ่อยจนความหมายเปลี่ยนไปจากเดิมและไม่ตรงกับความหมายเสมอไป

ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดน้อยทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยต่างเลือกใช้กลยุทธ์ที่ 1 การกล่าวแสดงการไม่ถือโทษมากที่สุด แต่อัตราการใช้ของกลุ่มตัวอย่างชาวไทยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นค่อนข้างมาก น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลยุทธ์ที่ 1 การกล่าวแสดงการไม่ถือโทษกับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและไม่มีความสนิทสนมมากที่สุด ในสถานการณ์นี้กลุ่มตัวอย่างชาวไทยมีการเลือกใช้กลยุทธ์ที่ 4 การหยอกล้อกับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและไม่มีความสนิทสนมด้วย และไม่พบกลยุทธ์ที่ 2 การพูดปลอบใจ และกลยุทธ์ที่ 3 การไต่ถามด้วยความห่วงใยกับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างชาวไทย

ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดปานกลาง กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลยุทธ์ที่ 1 การกล่าวแสดงการไม่ถือโทษมากที่สุดกับผู้ฟังทุกสถานภาพโดยเลือกใช้ลดลงเล็กน้อย เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลยุทธ์นี้ลดลงแต่ลดลงในอัตราที่มากกว่า โดยทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างหันไปใช้กลยุทธ์ที่ 2 การพูดปลอบใจมากขึ้นโดยเฉพาะกับผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากันและไม่มีความสนิทสนม

ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมาก กลุ่มตัวอย่างชาวไทยยังคงเลือกใช้กลยุทธ์ที่ 1 การกล่าวแสดงการไม่ถือโทษกับผู้ฟังทุกสถานภาพโดยมีอัตราการเลือกใช้มากกว่าอัตราการใช้ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดเล็กน้อย ส่วนกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นหันไปเลือกใช้กลยุทธ์ที่ 2 การพูดปลอบใจมากที่สุด โดยเฉพาะกับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและไม่มีความสนิทสนม

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลยุทธ์ที่ 1 การกล่าวแสดงการไม่ถือโทษมากที่สุดกับผู้ฟังทุกสถานภาพในทุกสถานการณ์ความผิด ส่วนกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นนั้นแม้ว่าจะมีแนวโน้มเลือกใช้กลยุทธ์ที่ 1 มากที่สุดกับผู้ฟังทุกสถานภาพในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดน้อย แต่เมื่อสถานการณ์ของน้ำหนักความผิดเพิ่มมากขึ้น กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นหันไปใช้กลยุทธ์ที่ 2 การพูดปลอบใจแทน ซึ่งมีอัตราการเลือกใช้กลยุทธ์ที่ 2 มากกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไทยค่อนข้างมาก โดยเฉพาะกับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและไม่มีความสนิทสนม

2. การเปรียบเทียบกลวิธีตอบรับการขอโทษแบบเป็นกลาง

กลวิธีตอบรับการขอโทษประเภทนี้ เป็นการตอบรับที่ไม่มีลักษณะรักษาหน้าหรือคุกคามหน้าของผู้ขอโทษหรือผู้ฟัง จุดประสงค์ของการขอโทษ คือ การทำให้อีกฝ่ายพอใจ หายโกรธและยอมรับการขอโทษ แต่กลวิธีประเภทนี้ ผู้รับการขอโทษไม่ได้กล่าวแสดงการยอมรับการขอโทษหรือกล่าวยกโทษออกมา ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ได้ตอบรับด้วยภาษาที่มีลักษณะ

คุกคามหน้าของผู้ฟังกลวิธีตอบรับการขอโทษแบบเป็นกลางนี้ มี 2 กลวิธี ดังรายละเอียดต่อไปนี

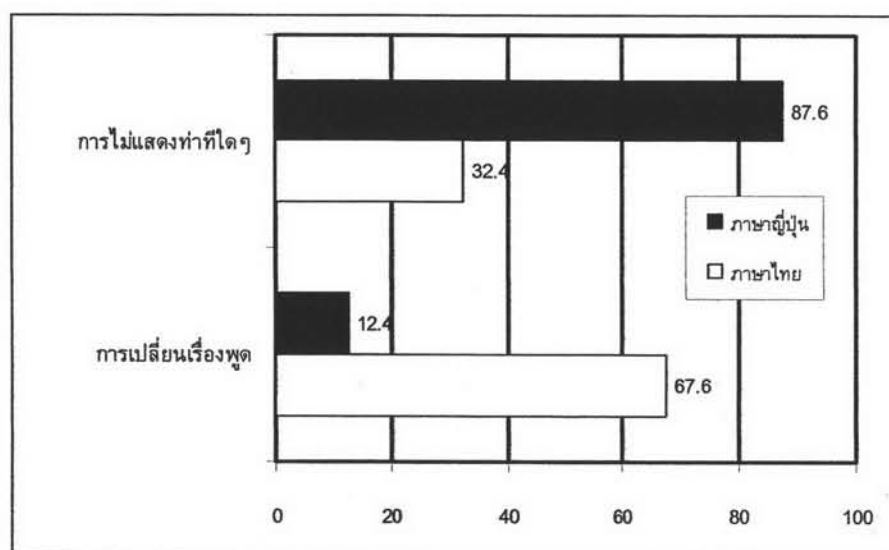
ตารางที่ 8.8 จำนวนกลวิธีตอบรับการขอโทษแบบเป็นกลางในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยจำแนกรายกลวิธี

กลวิธี	ภาษาญี่ปุ่น		ภาษาไทย	
	จำนวนข้อความย่อยที่ปรากฏ	อันดับที่มีการเลือกใช้สูงสุด	จำนวนข้อความย่อยที่ปรากฏ	อันดับที่มีการเลือกใช้สูงสุด
กลวิธีที่ 1 การเปลี่ยนเรื่องพูด	22 (12.4%)	2	25 (67.6%)	1
กลวิธีที่ 2 การไม่แสดงท่าทีใดๆ	155 (87.6%)	1	12 (32.4%)	2
รวม	177 (100.0%)		37 (100.0%)	

จากตารางที่ 8.8 พบกลวิธีตอบรับการขอโทษในทางบวกทั้งสิ้น 2 กลวิธี ดังตารางที่ 5 กลุ่มตัวอย่างญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีที่ 2 การไม่แสดงท่าทีใดๆมากที่สุด ส่วนกลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีที่ 1 การเปลี่ยนเรื่องพูดมากที่สุด

เพื่อให้เห็นความแตกต่างของกลวิธีตอบรับการขอโทษแบบเป็นกลางในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลในรูปแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิ 8.3 จำนวนกลวิธีตอบรับการขอโทษแบบเป็นกลางในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยจำแนกรายกลวิธี

จากแผนภูมิที่ 8.3 กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้การไม่แสดงท่าทีใดๆมากที่สุดและมากกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไทยมาก กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้การเปลี่ยนเรื่องพูดมากที่สุดซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นมากเช่นเดียวกัน

ลำดับต่อไปผู้วิจัยจะทำการเปรียบเทียบลักษณะและจำนวนการใช้กลวิธีย่อยของกลวิธีตอบรับการขอโทษแบบเป็นกลาง ดังต่อไปนี้

2.1 การเปลี่ยนเรื่องพูด

จากข้อมูลของทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่าง ตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้ในอัตราที่มากกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไทยค่อนข้างมาก คิดเป็นร้อยละ 87.6 ต่อ 32.4

ลักษณะและวิธีการใช้นั้น ในภาษาญี่ปุ่นกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีนี้ร่วมกับกลวิธีอื่นมากกว่าจะใช้เป็นกลวิธีเดี่ยว และในกรณีที่ใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นจะใช้ตามหลังกลวิธีอื่นมากกว่า ส่วนในภาษาไทยนั้นกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดี่ยวและใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นในจำนวนใกล้เคียงกัน ในกรณีที่ใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นจะใช้ทั้งนำหน้าและตามหลังกลวิธีอื่นในจำนวนใกล้เคียงกัน

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและกลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดน้อย โดยจะใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากันและต่ำกว่าเหมือนกัน แต่กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นจะใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีความสนิทสนมมากกว่า ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กับผู้ฟังที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน

2.2 การไม่แสดงท่าทีใดๆ

จากข้อมูลของทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่าง ตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้ในอัตราที่น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไทยค่อนข้างมาก คิดเป็นร้อยละ 12.4 ต่อ 67.6

ลักษณะและวิธีการใช้นั้น ในภาษาญี่ปุ่นกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้เป็นกลวิธีเดี่ยวมากกว่าจะใช้กลวิธีนี้ร่วมกับกลวิธีอื่น และในกรณีที่ใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นจะใช้นำหน้ากลวิธีอื่นมากกว่าค่อนข้างมาก ส่วนในภาษาไทยนั้นกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดี่ยวและใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นในจำนวนใกล้เคียงกัน ในกรณีที่ใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นจะใช้นำหน้ากลวิธีอื่นเท่านั้น

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมาก โดยจะใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและไม่มีความสนิทสนมมากที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่าง

ชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดปานกลาง โดยมีแนวโน้มจะ
ใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปแนวโน้มการใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางบวก
ของแต่ละกลุ่มตัวอย่างได้ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 8.9 ภาพรวมการเลือกใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษแบบเป็นกลางของกลุ่มตัวอย่างชาว
ญี่ปุ่นและชาวไทยจำแนกรายกลวิธี

กลวิธีตอบรับการขอโทษในทงบวก	กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น			กลุ่มตัวอย่างชาวไทย		
	น้ำหนักความผิด ของสถานการณ์	สถานภาพของผู้ฟัง	ความสนิทสนม ระหว่างผู้พูดและ ผู้ฟัง	น้ำหนักความผิด ของสถานการณ์	สถานภาพของผู้ฟัง	ความสนิทสนม ระหว่างผู้พูดและ ผู้ฟัง
กลวิธีที่ 1 การเปลี่ยนเรื่องพูด	น้อย	เท่ากันต่ำกว่า	สนิท	น้อย	เท่ากันต่ำกว่า	ไม่สนิท=สนิท
กลวิธีที่ 2 การไม่แสดงท่าทีใดๆ	มาก	สูงกว่า	ไม่สนิท	ปานกลาง	สูงกว่า	ไม่สนิท=สนิท

คำชี้แจง = หมายถึง จำนวนของกลวิธีที่พบมีจำนวนใกล้เคียงกัน

ข้อความที่ทำตัวหนาหมายถึง การเลือกใช้กลวิธีการตอบรับการขอโทษแบบเป็นกลางในภาษาญี่ปุ่นและ
ภาษาไทยในสถานการณ์ที่แตกที่แตกต่างกัน

กลวิธีที่ 1 การเปลี่ยนเรื่องพูด กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยมีแนวโน้มเลือกใช้
กลวิธีนี้เหมือนกันแต่ กลุ่มตัวอย่างชาวไทยมีแนวโน้มเลือกใช้กับผู้ฟังที่ไม่มีความสนิทสนม
ใกล้เคียงกับผู้ฟังที่มีความสนิทสนม ส่วนกลวิธีที่ 2 การไม่แสดงท่าทีใดๆ กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น
กับชาวไทยมีแนวโน้มเลือกใช้กลวิธีนี้ค่อนข้างแตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น
เลือกใช้ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมากที่สุด โดยใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่า
และไม่มีความสนิทสนม ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่
มีน้ำหนักความผิดปานกลาง กับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมใน
จำนวนใกล้เคียงกัน

การเปรียบเทียบภาพรวมการใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษแบบเป็นกลางของกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทย

ในส่วนนี้เป็นการเปรียบเทียบภาพรวมของการเลือกใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษแบบเป็นกลางของกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยในแต่ละสถานการณ์ กับผู้ฟังที่มีสถานภาพและความสนิทสนมต่างกัน เพื่อพิจารณาว่ากลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยนิยมเลือกใช้กลวิธีใดตอบรับการขอโทษ

ตารางที่ 8.10 ภาพรวมการใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษแบบเป็นกลางของกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยจำแนกตามสถานการณ์

สถานการณ์ความผิด			กลวิธีตอบรับการขอโทษแบบเป็นกลางของกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น		กลวิธีตอบรับการขอโทษแบบเป็นกลางของกลุ่มตัวอย่างชาวไทย	
			(จำนวนครั้งที่ปรากฏ (ร้อยละ))		(จำนวนครั้งที่ปรากฏ (ร้อยละ))	
น้ำหนักความผิด	ความสนิทสนม	สถานภาพ	1	2	1	2
น้อย	ไม่สนิท	ผู้พูด < ผู้ฟัง	(0.0)	(100.0)	(100.0)	(0.0)
	สนิท	ผู้พูด < ผู้ฟัง	(0.0)	(100.0)	(100.0)	(0.0)
	ไม่สนิท	ผู้พูด = ผู้ฟัง	(50.0)	(50.0)	(100.0)	(0.0)
	สนิท	ผู้พูด = ผู้ฟัง	(75.0)	(25.0)	(85.7)	(14.3)
	ไม่สนิท	ผู้พูด > ผู้ฟัง	(100.0)	(0.0)	(100.0)	(0.0)
	สนิท	ผู้พูด > ผู้ฟัง	(66.7)	(33.3)	(100.0)	(0.0)
ปานกลาง	ไม่สนิท	ผู้พูด < ผู้ฟัง	(0.0)	(100.0)	(20.0)	(80.0)
	สนิท	ผู้พูด < ผู้ฟัง	(0.0)	(100.0)	(25.0)	(75.0)
	ไม่สนิท	ผู้พูด = ผู้ฟัง	(18.2)	(81.8)	(100.0)	(0.0)
	สนิท	ผู้พูด = ผู้ฟัง	(0.0)	(100.0)	(100.0)	(0.0)
	ไม่สนิท	ผู้พูด > ผู้ฟัง	(33.3)	(66.7)	(50.0)	(50.0)
	สนิท	ผู้พูด > ผู้ฟัง	(50.0)	(50.0)	(100.0)	(0.0)
มาก	ไม่สนิท	ผู้พูด < ผู้ฟัง	(0.0)	(100.0)	(33.3)	(66.7)
	สนิท	ผู้พูด < ผู้ฟัง	(0.0)	(100.0)	(0.0)	(100.0)
	ไม่สนิท	ผู้พูด = ผู้ฟัง	(0.0)	(100.0)	(0.0)	(0.0)
	สนิท	ผู้พูด = ผู้ฟัง	(0.0)	(100.0)	(0.0)	(0.0)
	ไม่สนิท	ผู้พูด > ผู้ฟัง	(0.0)	(100.0)	(100.0)	(0.0)
	สนิท	ผู้พูด > ผู้ฟัง	(0.0)	(100.0)	(100.0)	(0.0)

คำชี้แจง 1. การเปลี่ยนเรื่องพูด 2. การไม่แสดงท่าทีใดๆ

ตัวเลขที่กำกับหน้า หมายถึง ค่าร้อยละของกลวิธีตอบรับการขอโทษแบบเป็นกลางที่มากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีที่ 1 และ 2 ในจำนวนใกล้เคียงกัน แต่เมื่อน้ำหนักความผิดของสถานการณ์เพิ่มมากขึ้น กลุ่มตัวอย่างหันไปใช้กลวิธีที่ 2 การไม่แสดงท่าทีใดๆเพิ่มมากขึ้น และเปลี่ยนมาใช้กลวิธีที่ 2 กับผู้ฟังทุกสถานภาพและความสนิทสนมในสถานการณ์ที่มี

น้ำหนักความผิดมาก ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีที่ 1 การเปลี่ยนเรื่องพูดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดน้อย แต่เมื่อน้ำหนักความผิดของสถานการณ์เพิ่มมากขึ้นกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มหันมาใช้กลวิธีที่ 2 การไม่แสดงท่าทีใดๆกับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าทั้งที่ไม่ใช่และมีความสนิทสนมแทน

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นมีแนวโน้มจะเลือกใช้กลวิธีที่ 2 การไม่แสดงท่าทีใดๆ อาจเกิดจากสาเหตุที่ผู้ฟังคาดหวังกับพฤติกรรมของผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่ามาก เมื่อผู้ฟังกระทำผิดแม้ผู้พูดจะรู้สึกผิดหวังและไม่พอใจมากแต่ก็ไม่สามารถแสดงความไม่พอใจออกไปได้ ในขณะที่เดียวกันก็รู้สึกผิดหวังจึงเลือกใช้กลวิธีที่ 2 การไม่แสดงท่าทีใดๆเท่านั้น ส่วนกลุ่มตัวอย่างชาวไทยนั้น อาจเกิดจากผู้พูดเห็นว่าหากเป็นความผิดเพียงเล็กน้อย เช่น “มาสาย” นั้นผู้พูดไม่คาดหวังพฤติกรรมของผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากันและต่ำกว่าเท่ากับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่า จึงเลือกใช้กลวิธีที่ 1 การเปลี่ยนเรื่องพูด เพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกผ่อนคลายความรู้สึกผิดลงบ้างเล็กน้อย เนื่องจากการเปลี่ยนเรื่องพูดอาจทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้ว่า ผู้พูดไม่ได้โกรธหรือไม่พอใจจนมากถึงขนาดที่ให้อภัยไม่ได้ แต่เมื่อน้ำหนักความผิดของสถานการณ์เพิ่มมากขึ้น กลุ่มตัวอย่างเริ่มหันมาใช้กลวิธีที่ 2 การไม่แสดงท่าทีใดๆแทน

3. การเปรียบเทียบกลวิธีตอบรับการขอโทษในทางลบ

กลวิธีตอบรับในทางลบ เป็นการแสดงความไม่พอใจ โดยมีจุดประสงค์เพื่อคุกคามหน้าของผู้ฟัง เนื่องจากผู้พูดคิดว่าความผิดที่เกิดขึ้นนั้นรุนแรงไม่สามารถให้อภัยได้ในเวลานั้นหรือตลอดไป จึงต้องการลงโทษหรือตอบแทนผู้ฟังด้วยคำพูด กลวิธีในทางลบนี้มีลักษณะหักหน้าผู้ฟัง โดยอาจไม่คำนึงหรือให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ที่มีต่อกันอีกต่อไป บางกลวิธีมีวัตถุประสงค์เพื่อแนะนำตักเตือนให้อีกฝ่ายแก้ไขข้อผิดพลาด บางกลวิธีมีลักษณะแสดงออกถึงความไม่พอใจของผู้รับอย่างชัดเจนโดยไม่คำนึงความรู้สึกของฝ่ายตรงข้าม สามารถแบ่งได้เป็น 7 กลวิธี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 8.11 จำนวนกลวิธีตอบรับการขอโทษในทางลบในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยจำแนกรายสถานการณ์

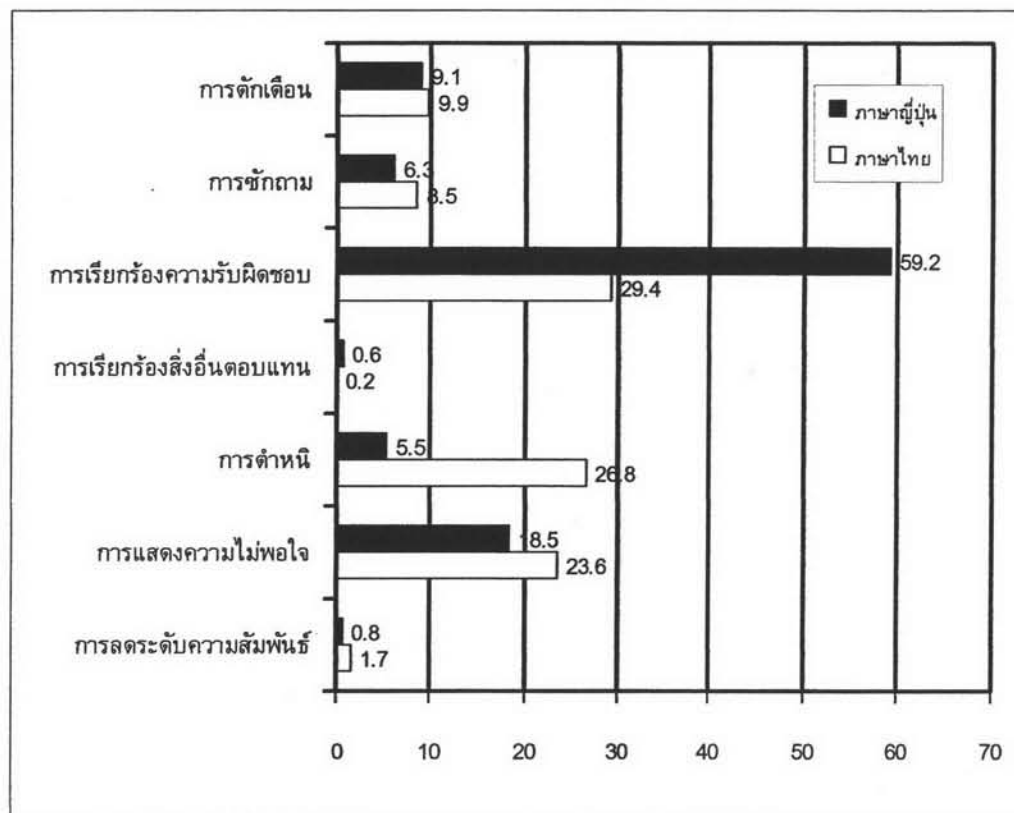
กลวิธี	ภาษาญี่ปุ่น		ภาษาไทย	
	จำนวนครั้งที่ปรากฏ (ร้อยละ)	อันดับที่มีการเลือกใช้สูงสุด	จำนวนครั้งที่ปรากฏ (ร้อยละ)	อันดับที่มีการเลือกใช้สูงสุด
กลวิธีที่ 1 การตักเตือน	130 (9.1%)	3	155 (9.9%)	4
กลวิธีที่ 2 การชกถาม	90 (6.3%)	4	133 (8.5%)	5
กลวิธีที่ 3 การเรียกร้องความรับผิดชอบ	845 (59.2%)	1	460 (29.4%)	1
กลวิธีที่ 4 การเรียกร้องสิ่งอื่นตอบแทน	9 (0.6%)	7	3 (0.2%)	7
กลวิธีที่ 5 การตำหนิ	78 (5.5%)	5	419 (26.8%)	2
กลวิธีที่ 6 การแสดงความไม่พอใจ	264 (18.5%)	2	369 (23.6%)	3
กลวิธีที่ 7 การลดระดับความสัมพันธ์	11 (0.8%)	6	27 (1.7%)	6
รวม	1,427 (100.0%)		1,566 (100.0%)	

คำชี้แจง ตัวเลขที่ทำตัวหนา คือ ค่าร้อยละของกลวิธีการขอโทษในทางลบที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรก

จากตารางพบกลวิธีตอบรับการขอโทษในทางลบทั้งสิ้น 7 กลวิธี ดังตารางที่ 11 กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและไทยต่างเลือกใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษสูงสุดอันดับแรกเหมือนกัน คือ กลวิธีที่ 3 การเรียกร้องความรับผิดชอบ ส่วนในอันดับ 2 นั้น กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีที่ 6 การแสดงความไม่พอใจ กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีที่ 5 การตำหนิ

เพื่อให้เห็นความแตกต่างของกลวิธีตอบรับการขอโทษในทางลบในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลในรูปแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 8.4 จำนวนกลวิธีตอบรับการขอโทษในทางลบในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยจำแนก
รายสถานการณ์

จากแผนภูมิที่ 8.4 แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและไทยต่างเลือกใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษมากที่สุดอันดับแรกเหมือนกัน คือ กลวิธีที่ 3 การเรียกร้องความรับผิดชอบเหมือนกัน แต่กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้กลวิธีการเรียกร้องความรับผิดชอบมากกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไทยค่อนข้างมาก คือ คิดเป็นร้อยละ 59.2 ต่อ 29.4 เหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเกิดจากในวัฒนธรรมญี่ปุ่น ชาวญี่ปุ่นกล่าวขอโทษบ่อยมากกว่าชนชาติอื่น แต่ไม่ได้หมายความว่า ผู้พูดชาวญี่ปุ่นจะรู้สึกผิดหรือต้องแสดงความรับผิดชอบอันเป็นผลมาจากการกล่าวขอโทษนั้นแต่อย่างใด (田中, オーテシー และ クレー, 2000: 76) หากแต่ต้องการแสดงความมีน้ำใจต่อผู้ฟัง ส่วนเรื่องความรับผิดชอบฝ่ายใดผิดฝ่ายใดถูกอาจคุยรายละเอียดกันภายหลัง (ปรียา อิงคาภิรมย์ โสระริอะ, 2544) และเมื่อพิจารณาภาพรวมแต่ละกลวิธี ยกเว้นกลวิธีที่ 3 การเรียกร้องความรับผิดชอบและกลวิธีที่ 4 การเรียกร้องสิ่งอื่นตอบแทนกลุ่มตัวอย่างชาวไทยมีอัตราการเลือกใช้ในทุกกลวิธีมากกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีที่ 6 การแสดงความไม่พอใจมากเป็นอันดับที่ 2 ส่วนกลุ่มตัวอย่างชาวนั้นเลือกใช้กลวิธีที่ 5 การตำหนิมากเป็นอันดับที่ 2

ลำดับต่อไปผู้วิจัยจะทำการเปรียบเทียบต่างลักษณะและจำนวนการใช้กลวิธีย่อยของกลวิธีตอบรับการขอโทษในทางลบ ดังต่อไปนี้

3.1 การดักเตือน

จากข้อมูลของทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่าง กลวิธีนี้เป็นกลวิธีตอบรับการขอโทษในทางลบที่ปรากฏมากที่สุด แต่กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้ในอัตราที่มากกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไทยค่อนข้างมาก คิดเป็นร้อยละ 59.2 ต่อ 29.4

ลักษณะและวิธีการใช้นั้น ในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย ทั้งสองกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดียวมากที่สุดเหมือนกัน กว่าร้อยละ 70 กรณีที่ปรากฏร่วมกับกลวิธีอื่นจะปรากฏตามหลังมากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดน้อย โดยจะใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่าทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดปานกลางและน้อย โดยมีแนวโน้มจะกับผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่าและเท่ากันทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนม

3.2 การชกถาม

จากข้อมูล กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นลำดับที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 3 ซึ่งใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างชาวไทยที่มีจำนวนการใช้คิดเป็นร้อยละ 8.5

ลักษณะกลวิธีและวิธีการใช้นั้น กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นมีแนวโน้มเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดียวและร่วมกับกลวิธีอื่นในจำนวนใกล้เคียงกัน โดยจะเลือกใช้ตามหลังกลวิธีอื่นมากกว่า ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดียวมากกว่าและในกรณีที่เลือกใช้ร่วมกับกลวิธีอื่น จะเลือกใช้หน้าและตามหลังกลวิธีอื่นในจำนวนใกล้เคียงกัน

ในภาษาญี่ปุ่น กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมาก โดยกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่า ทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน ในภาษาไทยกลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดน้อย โดยมีแนวโน้มจะกับผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากัน ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน

3.3 การเรียกร้องความรับผิดชอบ

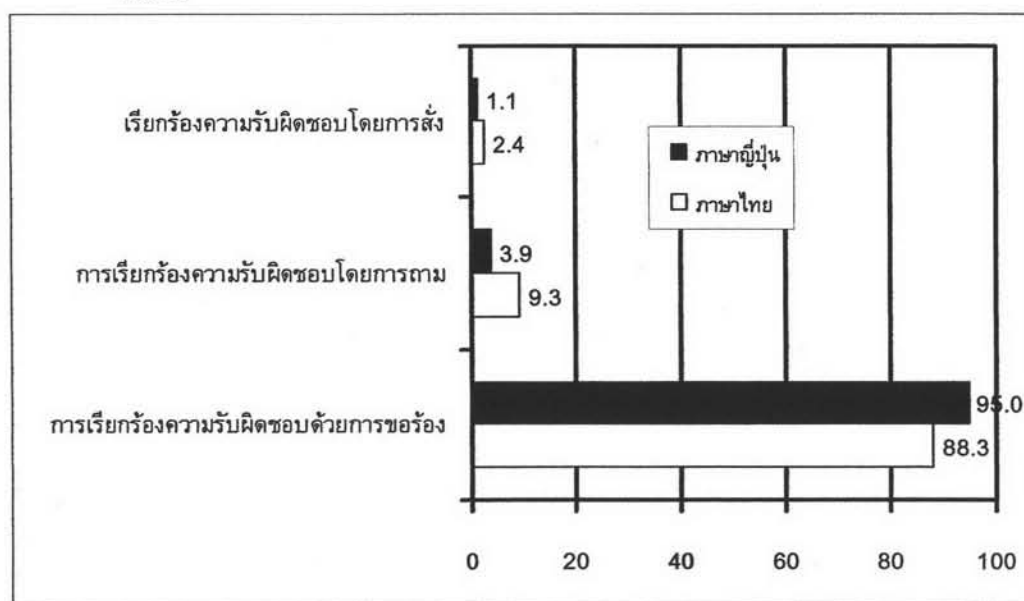
จากข้อมูล พบว่ากลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้คิดเป็นร้อยละ 59.2 ซึ่งมากกว่าการเลือกใช้ของกลุ่มตัวอย่างชาวไทยที่คิดเป็นร้อยละ 29.4 ทั้งสองกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดเหมือนกัน และเนื่องจากกลวิธีนี้สามารถแบ่งออกเป็นกลวิธีย่อยได้อีก 3 กลวิธีย่อยตามลักษณะการใช้ภาษา ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบต่างภาพรวมของกลวิธีนี้ในลำดับแรก

ลักษณะและวิธีการใช้ของกลวิธีนี้ ในภาษาญี่ปุ่นและในภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ต่างเลือกใช้เป็นกลวิธีเดี่ยวมากกว่าเลือกใช้ร่วมกับกลวิธีอื่น กรณีเลือกใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นจะใช้ตามหลังกลวิธีอื่นมากกว่า

ในภาษาญี่ปุ่น กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มเลือกใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่าและเท่ากัน ทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมมากที่สุด ส่วนในภาษาไทยกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดปานกลางและมาก โดยมีแนวโน้มจะใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่า ที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน

การเรียกร้องความรับผิดชอบ แบ่งออกเป็นกลวิธีย่อยได้ 3 กลวิธีย่อย ตามลักษณะการใช้ภาษา โดยมีจำนวนการใช้กลวิธีย่อยดังนี้

แผนภูมิ 8.5 จำนวนกลวิธีเรียกร้องความรับผิดชอบในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยจำแนกรายกลวิธี

จากแผนภูมิ 8.5 จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยมีจำนวนการใช้กลวิธีเรียกร้องความรับผิดชอบด้วยการขอร้องมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น

เลือกใช้กลวิธีนี้มากกว่า ส่วนการเรียกร้องความรับผิดชอบโดยการถามที่ทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้มากเป็นอันดับที่ 2 นั้นกลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้มากกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น และการเรียกร้องความรับผิดชอบด้วยการสั่งนั้น ทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ในจำนวนใกล้เคียงกัน

ส่วนของลักษณะกลวิธีและวิธีการใช้นั้น ทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ในลักษณะคล้ายกัน กล่าวคือ ต่างเลือกใช้กลวิธีย่อยทั้ง 3 กลวิธีเป็นกลวิธีเดี่ยวมากกว่าเลือกใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นเหมือนกัน แต่แตกต่างกันเล็กน้อยในกรณีที่เลือกใช้กลวิธีเรียกร้องความรับผิดชอบโดยการสั่งร่วมกับกลวิธีอื่น กลุ่มตัวอย่างชาวไทยจะเลือกใช้กลวิธีนี้ตามหลังกลวิธีอื่นเท่านั้น ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้นำหน้าและตามหลังกลวิธีอื่นในจำนวนใกล้เคียงกัน

ส่วนแนวโน้มการใช้กลวิธีย่อยทั้ง 3 กลวิธี มีรายละเอียดดังนี้

1) การเรียกร้องความรับผิดชอบด้วยการขอร้อง

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมาก โดยกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มเลือกใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่าและเท่ากันทั้งไม่มีและมีความสนิทสนม ส่วนกลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมากและปานกลาง โดยมีแนวโน้มจะใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่าและมีความสนิทสนมมากกว่า แต่มีข้อแตกต่างบางประการ คือ ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดน้อย กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่า ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยไม่เลือกใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าเลย นอกจากนี้อัตราการเลือกใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและไม่มี ความสนิทสนมของชาวญี่ปุ่นสูงกว่าจำนวนการเลือกใช้ของกลุ่มตัวอย่างชาวไทยค่อนข้างมาก

2) การเรียกร้องความรับผิดชอบโดยการถาม

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมากเท่านั้น โดยใช้กับผู้ฟังมีสถานภาพต่ำกว่ามากที่สุดทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้ในทุกสถานการณ์ แต่เลือกใช้มากที่สุด ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมาก โดยจะใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่าที่มีความสนิทสนมมากกว่า

3) การเรียกร้องความรับผิดชอบโดยการสั่ง

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดปานกลางและมาก และใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากันและต่ำกว่าเท่านั้น โดยจะใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่ามากที่สุดทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังทุกสถานภาพในจำนวนใกล้เคียงกัน และจะใช้กับผู้ฟังที่มีความสนิทสนมมากกว่า

3.4 การเรียกร้องสิ่งอื่นตอบแทน

จากข้อมูล พบจำนวนการใช้กลวิธีนี้จากทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างในจำนวนใกล้เคียงกัน กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้คิดเป็นร้อยละ 0.6 กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้คิดเป็นร้อยละ 0.2

ลักษณะกลวิธีและวิธีการใช้ในภาษาญี่ปุ่นนั้น ปรากฏเป็นกลวิธีเดี่ยวมากกว่ากลวิธีคู่ กรณีปรากฏร่วมกับกลวิธีอื่นจะปรากฏตามหลังเท่านั้น ส่วนในภาษาไทยเนื่องจากพบการใช้กลวิธีนี้เพียง 3 ข้อความย่อย จึงยังไม่สามารถสรุปลักษณะกลวิธีและวิธีการใช้ได้

ในภาษาญี่ปุ่น กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมาก และมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้กับผู้ฟังทุกสถานภาพในจำนวนใกล้เคียงกัน

3.5 การตำหนิ

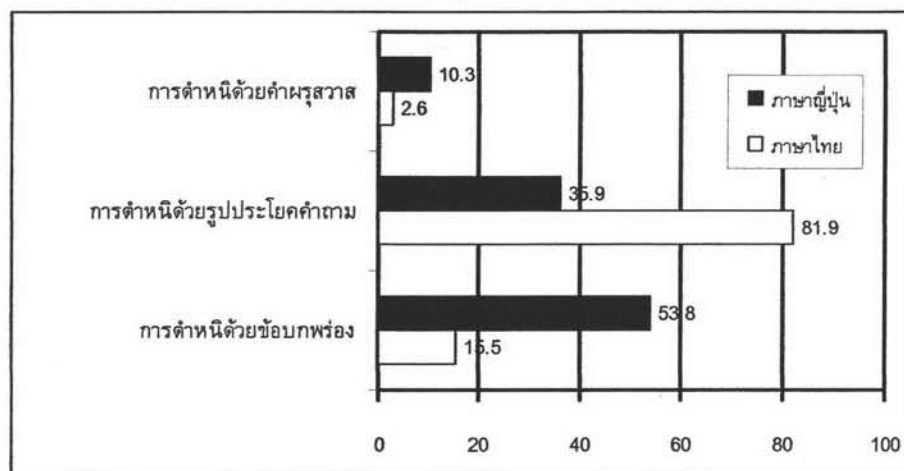
จากข้อมูล กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้คิดเป็นร้อยละ 5.5 ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไทยที่คิดเป็นร้อยละ 26.8

ลักษณะและวิธีการใช้ของกลวิธีนี้ในภาษาญี่ปุ่น กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นมากกว่าจะใช้เป็นกลวิธีเดี่ยว กรณีใช้ร่วมกับกลวิธีอื่น จะใช้นำหน้าและตามหลังในจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนในภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้เป็นกลวิธีเดี่ยวมากกว่าเลือกใช้ร่วมกับกลวิธีอื่น กรณีเลือกใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นจะใช้นำหน้ากลวิธีอื่นมากกว่า

ในภาษาญี่ปุ่น กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดน้อย และมีแนวโน้มเลือกใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากันและต่ำกว่า ทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนในภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมากและน้อย และมีแนวโน้มจะใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากันและต่ำกว่าในจำนวนใกล้เคียงกัน โดยมีแนวโน้มใช้กับผู้ฟังที่มีความสนิทสนมมากกว่า

การดำเนิน แบ่งออกเป็นกลวิธีย่อยได้ 3 กลวิธีย่อย ตามลักษณะการใช้ภาษา โดยมีจำนวนการใช้กลวิธีย่อยดังนี้

แผนภูมิ 8.6 จำนวนกลวิธีดำเนินการดำเนินในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยจำแนกรายกลวิธี

จากแผนภูมิ 8.6 กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีดำเนินการดำเนินด้วยข้อบกพร่องมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 53.8 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไทยที่คิดเป็นร้อยละ 15.5 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีดำเนินการดำเนินด้วยรูปประโยคคำถามมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 81.9 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นที่คิดเป็นร้อยละ 35.9 ส่วนกลวิธีดำเนินการดำเนินด้วยคำพูดที่ทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ใช้น้อยที่สุดนั้นมีอัตราการคิดเป็นร้อยละ 10.3 ต่อ 2.6

ส่วนของลักษณะกลวิธี วิธีการใช้ รวมถึงแนวโน้มการใช้กลวิธีย่อยทั้ง 3 กลวิธี มีรายละเอียดดังนี้

1) การดำเนินด้วยข้อบกพร่อง

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดี่ยวมากกว่า กรณีที่ใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นมักจะใช้นำหน้ามากกว่า กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดี่ยวเช่นกัน แต่ในกรณีที่ใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นจะใช้ทั้งนำหน้าและตามหลังกลวิธีอื่นในจำนวนใกล้เคียงกัน

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิตน้อย และมีแนวโน้มเลือกใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากันและต่ำกว่าทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิตน้อยเช่นกัน แต่มีแนวโน้มจะเลือกใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากันและต่ำกว่าที่มีความสนิทสนมมากกว่า

2) การดำหนิด้วยรูปประโยคคำถาม

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดียวและใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นในจำนวนใกล้เคียงกัน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้เป็นกลวิธีเดียวมากกว่า และกรณีที่ปรากฏร่วมกับกลวิธีอื่น กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้ทั้งนำหน้าและตามหลังกลวิธีอื่นในจำนวนใกล้เคียงกัน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้นำหน้ากลวิธีอื่นมากกว่า

ในภาษาญี่ปุ่นกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมากและน้อย และมีแนวโน้มเลือกใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากันและต่ำกว่า ทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างชาวไทยกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมาก โดยมีแนวโน้มจะใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่าและเท่ากันที่มีความสนิทสนม

3) การดำหนิด้วยคำผรุสวาท

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้ร่วมกับกลวิธีอื่นมากกว่าจะใช้เป็นกลวิธีเดียว ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้เป็นกลวิธีเดียวและอยู่ในจำนวนใกล้เคียงกัน กรณีที่ปรากฏร่วมกับกลวิธีอื่น กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้นำหน้าและตามหลังในจำนวนใกล้เคียงกัน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้เป็นกลวิธีเดียวเท่านั้น

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้ในจำนวนใกล้เคียงกันในทุกสถานการณ์ ความผิด และมีแนวโน้มจะใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่าและเท่ากันเท่านั้น ทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมาก และมีแนวโน้มที่จะใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากันและไม่มีสนิทสนม และผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่าและมีความสนิทสนมมากที่สุด

3.6 การแสดงความไม่พอใจ

จากข้อมูล กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้คิดเป็นร้อยละ 18.5 ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไทยที่คิดเป็นร้อยละ 23.6

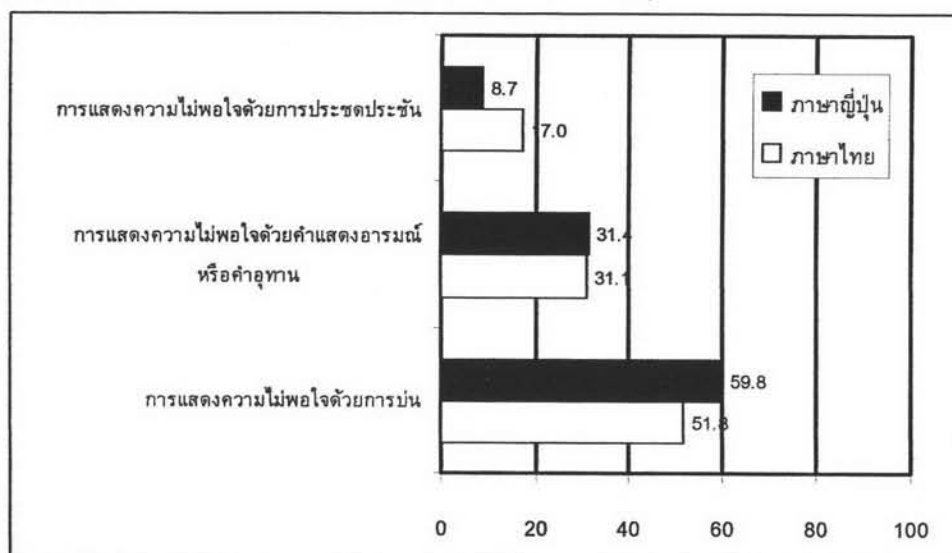
ลักษณะและวิธีการใช้ของกลวิธีนี้ ในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้เป็นกลวิธีเดียว มากกว่าใช้ร่วมกับกลวิธีอื่น แต่ในภาษาญี่ปุ่นกรณีใช้ร่วมกับกลวิธีอื่น จะใช้

นำหน้าและตามหลังในจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนในภาษาไทย กรณีเลือกใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นจะใช้นำหน้ากลวิธีอื่นมากกว่า

ในภาษาญี่ปุ่น กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมาก และมีแนวโน้มเลือกใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากัน ทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนในภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมาก มีแนวโน้มจะใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่าและเท่ากันในจำนวนใกล้เคียงกัน โดยมีแนวโน้มใช้กับผู้ฟังที่มีความสนิทสนมมากกว่า

การแสดงความไม่พอใจ แบ่งออกเป็นกลวิธีย่อยได้ 3 กลวิธีย่อย ตามลักษณะการใช้ภาษา โดยมีจำนวนการใช้กลวิธีย่อยดังนี้

แผนภูมิ 8.7 จำนวนกลวิธีการแสดงความไม่พอใจในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยจำแนกรายกลวิธี

1) การแสดงความไม่พอใจด้วยการบ่น

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดี่ยวมากกว่า กรณีที่ใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นมักจะใช้ตามหลังกลวิธีอื่นมากกว่า กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดี่ยวมากกว่าและในกรณีที่ใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นจะใช้นำหน้าและตามหลังกลวิธีอื่นในจำนวนใกล้เคียงกัน

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมาก และมีแนวโน้มเลือกใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากันมากที่สุด ทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดใน

สถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมากเช่นกัน แต่มีแนวโน้มจะใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากันและต่ำกว่าที่มีความสนิทสนมมากที่สุด

2) การแสดงความไม่พอใจด้วยคำแสดงอารมณ์หรือคำอุทาน

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดียวในจำนวนใกล้เคียงกับใช้ร่วมกับกลวิธีอื่น กรณีที่ใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นมักจะใช้น้ำหนักกลวิธีอื่นมากกว่า กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้ร่วมกับกลวิธีอื่นมากกว่า และในกรณีที่ใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นจะใช้น้ำหนักกลวิธีอื่นเท่านั้น

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมาก และมีแนวโน้มเลือกใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังทุกสถานภาพที่ไม่มีความสนิทสนมมากกว่า ส่วนกลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมากเช่นกัน แต่มีแนวโน้มจะใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากันและต่ำกว่าที่มีความสนิทสนมมากที่สุด

3) การแสดงความไม่พอใจด้วยการประชดประชัน

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดียวเท่านั้น กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดียวมากกว่าใช้ร่วมกับกลวิธีอื่น และในกรณีที่ใช้ร่วมกับกลวิธีอื่นจะใช้น้ำหนักและตามหลังกลวิธีอื่นในจำนวนใกล้เคียงกัน

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมาก และมีแนวโน้มเลือกใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังทุกสถานภาพที่ไม่มีความสนิทสนมมากกว่า ส่วนกลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมากเช่นกัน แต่มีแนวโน้มจะใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากันทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน

3.7 การลดระดับความสัมพันธ์

จากข้อมูล พบจำนวนการใช้กลวิธีนี้จากทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างในจำนวนใกล้เคียงกัน กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้คิดเป็นร้อยละ 0.8 กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีนี้คิดเป็นร้อยละ 1.7

ลักษณะกลวิธีและวิธีการใช้ในภาษาญี่ปุ่นนั้น ปรากฏเป็นกลวิธีเดียวจำนวนที่ใกล้เคียงกับปรากฏร่วมกับกลวิธีอื่น กรณีปรากฏร่วมกับกลวิธีอื่นจะปรากฏตามหลังกลวิธีอื่นเท่านั้น ส่วนในภาษาไทยปรากฏเป็นกลวิธีเดียวจำนวนที่ใกล้เคียงกับปรากฏร่วมกับกลวิธีอื่นเช่นกัน แต่ในกรณีที่ปรากฏร่วมกับกลวิธีอื่นจะปรากฏตามหลังกลวิธีอื่นมากกว่า

ในภาษาญี่ปุ่น กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมาก และมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้กับผู้ฟังทุกสถานภาพทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน ในภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุดในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมากเช่นกัน แต่จะใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากันและสูงกว่าที่ไม่มีสนิทสนมมากที่สุด และในภาษาญี่ปุ่นพบการใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและไม่มีสนิทสนมในขณะที่ไม่พบการใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพและความสนิทสนมดังกล่าว

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปแนวโน้มการใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางลบของแต่ละกลุ่มตัวอย่างได้ดังตาราง

ตารางที่ 8.12 ภาพรวมการเลือกใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางลบของกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยจำแนกรายกลวิธี

กลวิธีตอบรับการขอโทษในทงบว	กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น			กลุ่มตัวอย่างชาวไทย		
	น้ำหนักความผิดของสถานการณ์	สถานภาพของผู้ฟัง	ความสนิทสนมระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง	น้ำหนักความผิดของสถานการณ์	สถานภาพของผู้ฟัง	ความสนิทสนมระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง
กลวิธีที่ 1 การดักเตือน	น้อย	ต่ำกว่า	ไม่สนิท=สนิท	ปานกลาง=น้อย	เท่ากัน=ต่ำกว่า	ไม่สนิท=สนิท
กลวิธีที่ 2 การชักถาม	มาก	ต่ำกว่า	ไม่สนิท=สนิท	น้อย	เท่ากัน	ไม่สนิท=สนิท
กลวิธีที่ 3 การเรียกร้องความรับผิดชอบ	ปานกลาง	ต่ำกว่า=เท่ากัน	ไม่สนิท=สนิท	มาก	ต่ำกว่า	ไม่สนิท=สนิท
กลวิธีที่ 4 การเรียกร้องสิ่งอื่นตอบแทน	มาก	สูงกว่า=เท่ากัน=ต่ำกว่า	ไม่สนิท=สนิท	△	△	△
กลวิธีที่ 5 การตำหนิ	น้อย	เท่ากัน = ต่ำกว่า	สนิท	มาก=น้อย	เท่ากัน=ต่ำกว่า	ไม่สนิท=สนิท
กลวิธีที่ 6 การแสดงความไม่พอใจ	มาก	ปานกลาง	ไม่สนิท=สนิท	มาก	ปานกลาง	ไม่สนิท=สนิท
กลวิธีที่ 7 การลดระดับความสัมพันธ์	มาก* = ปานกลาง*	สูงกว่า=เท่ากัน=ต่ำกว่า	ไม่สนิท=สนิท	มาก* = ปานกลาง*	มาก=ปานกลาง	ไม่สนิท=สนิท

คำชี้แจง * พบกลวิธีในสถานการณ์ดังกล่าวเท่านั้น = หมายถึง จำนวนของกลวิธีที่พบมีจำนวนใกล้เคียงกัน

ข้อความที่ทำตัวหนาหมายถึง การเลือกใช้กลวิธีการตอบรับการขอโทษในทางลบในภาษาญี่ปุ่นและ ภาษาไทยในสถานการณ์ที่แตกที่แตกต่างกัน

จากตารางกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยมีแนวโน้มการเลือกใช้กลวิธีตอบรับ
ในทางลบในบางส่วนที่ค่อนข้างแตกต่างกัน เช่น กลวิธีที่ 1 การดักเตือน กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น
เลือกใช้ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดน้อยมากที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้
ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดปานกลางและน้อย โดยจะใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่า
และเท่ากันทั้งไม่มีและมีความสนิทสนมจำนวนใกล้เคียงกัน กลวิธีที่ 2 การซักถาม กลุ่ม
ตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดน้อยกว่าผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่า
ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดน้อยที่สุดโดยใช้
กับผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากัน เป็นต้น

การเปรียบเทียบภาพรวมการใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางลบของกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทย

ตารางที่ 8.13 ภาพรวมการใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางลบของกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทย

สถานการณ์ความผิด			กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางลบของกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น							กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางลบของกลุ่มตัวอย่างชาวไทย						
			(จำนวนครั้งที่ปรากฏ (ร้อยละ))							(จำนวนครั้งที่ปรากฏ (ร้อยละ))						
น้ำหนักความผิด	ความเสียหาย	สถานภาพ	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
น้อย	ไม่สนิท	ผู้พูด < ผู้ฟัง	(0.0)	(33.3)	(33.3)	(0.0)	(0.0)	(33.3)	(0.0)	(20.0)	(50.0)	(0.0)	(0.0)	(20.0)	(0.0)	(0.0)
	สนิท	ผู้พูด < ผู้ฟัง	(14.3)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(57.1)	(28.6)	(0.0)	(0.0)	(27.8)	(0.0)	(0.0)	(55.6)	(16.7)	(0.0)
	ไม่สนิท	ผู้พูด = ผู้ฟัง	(36.4)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(45.5)	(18.2)	(0.0)	(7.9)	(17.1)	(2.6)	(1.3)	(47.4)	(21.1)	(2.6)
	สนิท	ผู้พูด = ผู้ฟัง	(25.9)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(59.3)	(14.8)	(0.0)	(11.4)	(24.1)	(1.3)	(1.3)	(40.5)	(19.0)	(2.5)
	ไม่สนิท	ผู้พูด > ผู้ฟัง	(58.7)	(6.5)	(0.0)	(0.0)	(30.4)	(4.3)	(0.0)	(35.5)	(10.5)	(3.9)	(1.3)	(39.5)	(9.2)	(0.0)
	สนิท	ผู้พูด > ผู้ฟัง	(56.4)	(0.0)	(2.6)	(2.6)	(28.2)	(10.3)	(0.0)	(27.4)	(19.2)	(2.7)	(0.0)	(39.7)	(11.0)	(0.0)
ปานกลาง	ไม่สนิท	ผู้พูด < ผู้ฟัง	(6.3)	(15.6)	(70.3)	(0.0)	(3.1)	(4.7)	(0.0)	(17.6)	(0.0)	(41.2)	(0.0)	(17.6)	(23.5)	(0.0)
	สนิท	ผู้พูด < ผู้ฟัง	(3.4)	(4.5)	(79.8)	(2.2)	(1.1)	(9.0)	(0.0)	(11.3)	(1.0)	(43.3)	(0.0)	(17.5)	(26.8)	(0.0)
	ไม่สนิท	ผู้พูด = ผู้ฟัง	(2.4)	(0.0)	(56.2)	(0.0)	(0.0)	(2.4)	(0.0)	(28.1)	(1.8)	(56.1)	(0.0)	(8.8)	(3.5)	(1.8)
	สนิท	ผู้พูด = ผู้ฟัง	(8.7)	(1.6)	(73.8)	(0.0)	(1.6)	(13.5)	(0.8)	(10.3)	(0.9)	(40.2)	(0.0)	(18.8)	(29.1)	(0.9)
	ไม่สนิท	ผู้พูด > ผู้ฟัง	(7.9)	(3.9)	(80.3)	(0.0)	(1.6)	(5.5)	(0.8)	(21.7)	(1.1)	(42.4)	(0.0)	(22.8)	(8.7)	(3.3)
	สนิท	ผู้พูด > ผู้ฟัง	(7.2)	(0.9)	(86.5)	(0.0)	(0.0)	(3.6)	(1.8)	(15.6)	(2.2)	(52.2)	(0.0)	(16.7)	(7.8)	(5.6)
มาก	ไม่สนิท	ผู้พูด < ผู้ฟัง	(1.9)	(13.1)	(45.8)	(0.9)	(1.9)	(35.5)	(0.9)	(1.6)	(29.7)	(12.5)	(0.0)	(7.8)	(48.4)	(0.0)
	สนิท	ผู้พูด < ผู้ฟัง	(8.6)	(7.5)	(53.8)	(2.2)	(0.0)	(28.0)	(0.0)	(2.4)	(0.8)	(37.8)	(0.0)	(26.8)	(28.3)	(3.9)
	ไม่สนิท	ผู้พูด = ผู้ฟัง	(3.9)	(1.9)	(48.5)	(0.0)	(1.9)	(43.7)	(0.0)	(4.8)	(0.0)	(35.7)	(0.0)	(20.6)	(37.3)	(1.6)
	สนิท	ผู้พูด = ผู้ฟัง	(3.5)	(10.5)	(44.7)	(0.9)	(4.4)	(34.2)	(1.8)	(0.7)	(10.8)	(14.4)	(0.0)	(33.1)	(38.1)	(2.9)
	ไม่สนิท	ผู้พูด > ผู้ฟัง	(4.6)	(9.2)	(57.3)	(0.8)	(2.3)	(25.2)	(0.8)	(2.3)	(7.7)	(39.2)	(0.0)	(23.1)	(26.9)	(0.8)
	สนิท	ผู้พูด > ผู้ฟัง	(2.2)	(12.7)	(50.4)	(0.7)	(3.0)	(18.7)	(2.2)	(1.4)	(6.8)	(44.9)	(0.0)	(25.2)	(21.1)	(0.7)

คำชี้แจง 1. การดักเตือน 2. การชกถาม 3. การเรียกร้องความรับผิดชอบ 4. การเรียกร้องสิ่งอื่นตอบแทน
5. การตำหนิ 6. การแสดงความไม่พอใจ 7. การลดระดับความสัมพันธ์

ผู้พูด < ผู้ฟัง คือ ผู้พูดมีสถานภาพต่ำกว่าผู้ฟัง ผู้พูด = ผู้ฟัง คือ ผู้พูดมีสถานภาพเท่ากับผู้ฟัง

ผู้พูด > ผู้ฟัง คือ ผู้พูดมีสถานภาพสูงกว่าผู้ฟัง

ตัวเลขที่ห้าตัวหนา หมายถึง ค่าร้อยละของกลวิธีตอบรับการขอโทษในทางลบที่มากที่สุด

ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดน้อยกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและกลุ่มตัวอย่างชาวไทยมีแนวโน้มใช้กลวิธีที่ 5 การตำหนิมากที่สุด และกลวิธีที่ 6 การแสดงความไม่พอใจเหมือนกันแต่กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นจะไม่ใช้กลวิธีที่ 1 และ 5 กับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและมีความสนิทสนมและกลุ่มตัวอย่างชาวไทยไม่ใช้การแสดงความไม่พอใจกับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและมีความสนิทสนม นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีที่ 2 การชกถาม และ กลวิธีที่ 3 การเรียกร้องความรับผิดชอบค่อนข้างน้อยโดยใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและไม่มี ความ

สนิทสนมเท่านั้น ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้ในอัตราที่มากกว่าโดยใช้กับผู้ฟังทุกสถานภาพ และกลวิธีที่ 3 การเรียกร้องความรับผิดชอบกลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กับผู้ฟังทุกสถานภาพยกเว้นกับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่า ในสถานการณ์นี้กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีที่ 7 การลดระดับความสัมพันธ์กับผู้ฟังด้วยแต่กลุ่มตัวอย่างไม่พบการใช้ในสถานการณ์นี้

เมื่อนำหน้าความผิดของสถานการณ์เพิ่มมากขึ้นเป็นปานกลาง กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นหันมาใช้กลวิธีที่ 3 การเรียกร้องความรับผิดชอบมากที่สุดและใช้กลวิธีอื่นในอัตราที่น้อยมากและค่อนข้างกระจายตัว ส่วนกลุ่มตัวอย่างชาวไทยเปลี่ยนมาใช้กลวิธีที่ 3 การเรียกร้องความรับผิดชอบและกลวิธีที่ 6 การแสดงความไม่พอใจเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงใช้กลวิธีที่ 1 การตักเตือนและกลวิธีที่ 5 การตำหนิในอัตราที่ค่อนข้างสูงแต่อยู่แต่ใช้ลดน้อยลงกว่าในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดน้อยเล็กน้อย และกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ใช้กลวิธีที่ 7 การลดระดับความสัมพันธ์สูงขึ้นเล็กน้อย

เมื่อสถานการณ์ความผิดเพิ่มขึ้นเป็นมากที่สุดกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นยังคงใช้กลวิธีที่ 3 การเรียกร้องความรับผิดชอบสูงที่สุด เลือกใช้กลวิธีที่ 6 การแสดงความไม่พอใจและกลวิธีที่ 2 การซักถามเพิ่มขึ้นด้วย กลวิธีที่อื่นๆมีอัตราการใช้ค่อนข้างน้อยน้อยและกระจายตัวเช่นเดิม ส่วนกลุ่มตัวอย่างชาวไทยเลือกใช้กลวิธีที่ 5 การตำหนิ และกลวิธีที่ 6 การแสดงความไม่พอใจเพิ่มมากขึ้นและมีอัตราการใช้กลวิธีที่ 3 การเรียกร้องความรับผิดชอบลดลงเล็กน้อย ทั้งสองกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีที่ 7 การลดระดับความสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นจะเลือกใช้กลวิธีนี้ในอัตราที่น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไทย แต่กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและไม่มี ความสนิทสนมในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวไทยไม่ใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังดังกล่าว

ดังนั้น สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยมีแนวโน้มเลือกใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางลบคล้าย ๆ กัน กล่าวคือ ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดน้อย กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยเลือกใช้กลวิธีที่ 5 มากที่สุดเหมือนกัน ยกเว้นกับผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่าที่กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นเลือกใช้กลวิธีที่ 1 การตักเตือนมากที่สุด และเมื่อนำหน้าความผิดของสถานการณ์เพิ่มมากขึ้น กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 มีแนวโน้มเลือกใช้กลวิธีที่ 3 การเรียกร้องความรับผิดชอบมากที่สุดแทน

4. ความสัมพันธ์ของการเลือกใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษในภาษาญี่ปุ่นและในภาษาไทย และปัจจัยทางสังคม

ในหัวข้อนี้จะเป็นการเปรียบเทียบต่างความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกใช้กลวิธีตอบรับในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยแต่ละประเภทและปัจจัยทางสังคมโดยใช้แนวคิดเรื่อง ‘หน้า’ เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ เพื่อเปรียบเทียบว่าในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย ความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกใช้กลวิธีตอบรับและปัจจัยทางสังคม มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

4.1 ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางสังคมและการเลือกใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษในทางบวกในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย

กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยมีแนวโน้มที่จะรักษา ‘หน้า’ ผู้ฟังมากที่สุด สถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดน้อย และลดลงเมื่อน้ำหนักความผิดของสถานการณ์เพิ่มมากขึ้น กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นมีแนวโน้มจะให้ความสำคัญกับ ‘หน้า’ ของผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและเท่ากันโดยเมื่อน้ำหนักความผิดของสถานการณ์เพิ่มมากขึ้น กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่ไม่มีความสนิทสนมมากกว่าเว้นในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมาก กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นหันไปให้ความสำคัญกับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงและความสนิทสนมมากกว่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยน้ำหนักความผิด สถานภาพและความสนิทสนมมีผลกับการเลือกใช้ปัจจัยนี้ของกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น ส่วนกลุ่มตัวอย่างชาวไทยนั้นมีแนวโน้มใช้กลวิธีประเภทนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและไม่มีความสนิทสนมมากที่สุดในทุกสถานการณ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีนี้ของกลุ่มตัวอย่างชาวไทย คือ น้ำหนักความผิด รองลงมาคือ สถานภาพ ส่วนความสนิทสนมนั้นส่งผลไม่ชัดเจน

4.2 ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางสังคมและกลวิธีตอบรับการขอโทษแบบเป็นกลางในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย

สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นมีแนวโน้มจะไม่รักษาและคุกคาม ‘หน้า’ ผู้ฟังมากที่สุด สถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมากและลดลงเมื่อน้ำหนักความผิดของสถานการณ์ลดลง โดยในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดมากและปานกลาง มีแนวโน้มที่จะรักษาไม่รักษาและละเมิด ‘หน้า’ ของผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่ามากที่สุด และลดลงเมื่อสถานภาพของผู้ฟังต่ำลงโดยไม่แบ่งแยกกับผู้ฟังนั้น ไม่มีหรือมีความสนิทสนมกับตน ส่วนในสถานการณ์ที่มีน้ำหนัก

ความผิตน้อย กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะไม่รักษาและคุกคาม "หน้า" ของผู้ฟังทุกสถานภาพทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน ตรงกันข้ามกับกลุ่มตัวอย่างชาวไทยที่ไม่มีปัจจัยใดที่ส่งผลชัดเจนต่อการเลือกใช้กลวิธีประเภทนี้ของกลุ่มตัวอย่าง

4.3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางสังคมและกลวิธีตอบรับการขอโทษในทางลบในภาษาญี่ปุ่น

จากข้อมูล กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยมีแนวโน้มที่จะคุกคาม "หน้า" ผู้ฟังมากที่สุด ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิตมาก และลดลงเมื่อน้ำหนักความผิตของสถานการณ์ลดลง โดยมีแนวโน้มจะคุกคาม "หน้า" ของผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่าและเท่ากันมากที่สุด ในทุกสถานการณ์ และน่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะคุกคาม "หน้า" ของผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่ามากขึ้นตามน้ำหนักความผิตของสถานการณ์ที่เพิ่มมากขึ้นด้วย ซึ่งแม้ว่าในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิตน้อยและปานกลาง กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะคุกคาม "หน้า" ของผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงและไม่มีความสนิทสนมมากกว่า แต่ในสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิตมาก กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นมีแนวโน้มที่จะคุกคาม "หน้า" ของผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าทั้งที่ไม่มีและมีความสนิทสนมในจำนวนใกล้เคียงกัน ตรงกันข้ามกับกลุ่มตัวอย่างชาวไทยที่เมื่อน้ำหนักความผิตของสถานการณ์จะเพิ่มมากขึ้นแต่ก็ยังคงมีแนวโน้มที่จะคุกคามหน้าของผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและมีความสนิทสนมมากกว่า และมีอัตราการคุกคาม "หน้า" ของผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่า และไม่มี ความสนิทสนมค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับผู้ฟังในสถานภาพอื่นๆ ดังนั้นปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการเลือกกลวิธีตอบรับการขอโทษของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 มากที่สุดคือ น้ำหนักความผิต รองลงมา คือ สถานภาพ และความสนิทสนมนั้นยังส่งผลไม่ชัดเจน